

Suvestinė redakcija nuo 2015-02-18 iki 2015-11-19

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [157-5741](#), i. k. 1042230ISAK00A1-238

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO

Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS VALSTYBĖS PARAMOS TEIKIMO UŽSIENIEČIŲ, GAVUSIŲ
PRIEGLOBSTĮ LIETUVOS RESPUBLIKOJE, INTEGRACIJAI TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2004 m. spalio 21 d. Nr. A1-238
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (Žin., 2004, Nr. 73-2539) 108 straipsnio 1 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašą (pridedama).

2. L a i k a u netekusiais galios:

2.1. Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. kovo 18 d. įsakymą Nr. A1-68 „Dėl sutarčių bei prašymo formų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 44-1452);

2.2. Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2002 m. lapkričio 12 d. įsakymą Nr. 142 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 17 d. nutarimo Nr. 572 „Dėl Prieglobstį gavusių užsieniečių socialinės integracijos tvarkos patvirtinimo“ įgyvendinimo“ (Žin., 2002, Nr. 111-4933).

3. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos ir darbo ministro
2004 m. spalio 21 d.
įsakymu Nr. A1-238
(Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2009 m. liepos 3 d.
įsakymo Nr. A1-438 redakcija)

LIETUVOS VALSTYBĖS PARAMOS TEIKIMO UŽSIENIEČIŲ, GAVUSIŲ PRIEGLOBSTĮ LIETUVOS RESPUBLIKOJE, INTEGRACIJAI TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašas (toliau vadinama – šis Tvarkos aprašas) reglamentuoja valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje (toliau vadinama – užsieniečiai, gavę prieglobstį), integracijai pagrindus, jos organizavimą, vykdymą ir administravimą.

2. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Užsienietis, gavęs prieglobstį** – užsienietis, kuriam Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatyta tvarka suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje:

2.1.1. suteikus pabėgėlio statusą išduotas leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje (iki neįsigaliojo teismo sprendimas, panaikinant pabėgėlio statusą) ir jo šeimos nariams, kurie Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka atvyko į Lietuvą Respubliką šeimų susijungimo pagrindu;

2.1.2. suteikus papildomą apsaugą išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (iki neįsigaliojo teismo sprendimas, panaikinant papildomą apsaugą);

2.2. **Lietuvos valstybės parama integracijai** – šiame Tvarkos apraše numatytų priemonių, kuriomis prieglobstį gavusiems užsieniečiams sudaromos tokios pat galimybės išlaikyti save ir dalyvauti visuomenės gyvenime, kaip ir kitiems visuomenės nariams, visuma;

2.3. **Užsieniečių, gavusių prieglobstį, integracija** – konkretaus asmens (šeimos) adaptacijos svetimoje aplinkoje procesas, kuris prasideda Pabėgėlių priėmimo centre ir tęsiamas savivaldybių teritorijoje ir kurio metu asmeniui (šeimai) pagal poreikius suteikiamos švietimo, medicinos, socialinės ir kitos paslaugos, kad asmuo (šeima) galėtų įsijungti į bendruomenę ir darbo rinką.

2.4. Kitos šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-74](#), 2015-02-13, paskelbta TAR 2015-02-17, i. k. 2015-02410

3. Pažeidžiamos užsieniečių, gavusių prieglobstį, grupės (toliau – pažeidžiamos grupės):

3.1. nelydimi nepilnamečiai;

3.2. nėščios moterys;

3.3. asmenys, patyrę kankinimus;

3.4. asmenys su psichikos sutrikimais;

3.5. asmenys, turintys sveikatos sutrikimų, sąlygojančių ilgalaikį nedarbingumą arba kai dėl ligos, traumos, sužalojimo, įgimtų arba vaikystėje įgytų sveikatos sutrikimų, aplinkos veiksnių neigiamo poveikio sumažėja asmens galimybės ugdytis, dalyvauti, veikti ir reikia nuolatinės kitų žmonių priežiūros, pagalbos;

3.6. pensinio amžiaus asmenys;

3.7. vienas iš tėvų, auginantis nepilnamečius vaikus;

3.8. šeimos, auginančios nepilnamečius vaikus.

4. Paramos integracijai sritys yra šios:

- 4.1. valstybinės kalbos mokymas;
- 4.2. švietimas;
- 4.3. užimtumas;
- 4.4. aprūpinimas gyvenamąja patalpa;
- 4.5. socialinė apsauga;
- 4.6. sveikatos apsauga;
- 4.7. visuomenės informavimas apie užsieniečių integraciją.

5. Užsieniečių, gavusių prieglobstį, integracijoje dalyvauja šios institucijos:

5.1. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kuri koordinuoja ir prižiūri Lietuvos valstybės paramos teikimą užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai, analizuoja su užsieniečių, gavusių prieglobstį, integracija susijusius socialinius procesus ir rengia pasiūlymus dėl teisės aktų tobulinimo siekiant užtikrinti veiksmingą paramos integracijai teikimą;

5.2. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau vadinama – departamentas), kuris, užtikrindamas paramos integracijai teikimą:

5.2.1. vertina ir analizuoja užsieniečių, gavusių prieglobstį, integracinius procesus, organizuoja šių procesų tyrimus ir vykdo paramos teikimo integracijai monitoringą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

5.2.2. Neteko galios nuo 2014-12-06

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

5.2.3. organizuoja savivaldybių ir nevalstybinių organizacijų (toliau vadinama – integraciją įgyvendinančios institucijos), kitų institucijų ir įstaigų darbuotojų, dirbančių užsieniečių, gavusių prieglobstį, integracijos srityje, mokymą ir kvalifikacijos tobulinimą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

5.2.4. Neteko galios nuo 2014-12-06

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

5.2.5. keičiasi su užsienio šalimis gerosios praktikos patirtimi;

5.2.6. bendradarbiauja su Migracijos departamentu prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Užsieniečių registracijos centru, kitomis valstybės institucijomis savo kompetencijai priklausančiais klausimais;

5.3. Pabėgėlių priėmimo centras (toliau vadinama – centras):

5.3.1. apgyvendina centre prieglobstį gavusius užsieniečius ir nelydimus nepilnamečius užsieniečius iki to laiko, kol jie bus iškelti į integracijos vykdymo vietas savivaldybių teritorijoje arba iki paramos integracijai pabaigos, jeigu socialinė integracija vykdoma centre;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

5.3.2. teikia prieglobstį gavusiems užsieniečiams ir nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams būtiniausias švietimo, socialines ir sveikatos priežiūros paslaugas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

5.3.3. užtikrina teisinių paslaugų teikimą centre gyvenantiems nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams ir prieglobstį gavusiems užsieniečiams;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

5.3.4. organizuoja ir įgyvendina užsieniečių, gavusių prieglobstį, socialinę integraciją centre ir

savivaldybių teritorijose, administruoja tam skirtas lėšas, sudaro sutartis su prieglobstį gavusiais užsieniečiais dėl paramos integracijai teikimo, su integraciją įgyvendinančiomis institucijomis dėl paramos užsieniečių, gavusių prieglobstį, integracijai teikimo ir yra atsakingas už lėšų integracijai skyrimą;

5.3.5. kontroliuoja, kaip integraciją įgyvendinančios institucijos, sudariusios sutartis dėl paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį, integracijai, vykdo sutarčių sąlygas;

5.3.6. teikia pasiūlymus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai dėl valstybės biudžeto lėšų paramai integracijai poreikio ir dėl teisės aktų užsieniečių, gavusių prieglobstį, integracijos klausimais tobulinimo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

5.3.7. priima sprendimus dėl paramos integracijai savivaldybės teritorijoje teikimo, šiame Tvarkos apraše numatytų išmokų skyrimo;

5.3.8. užtikrina informacijos apie paramos užsieniečių, gavusių prieglobstį, integracijai priemonių įgyvendinimą ir integracijai skirtų lėšų panaudojimą, duomenų įvedimą, teikimą bei saugojimą Pabėgėlių administravimo informacinės sistemos duomenų bazėje ir kontroliuoja, ar integraciją įgyvendinančios institucijos tinkamai ir laiku registruoja duomenis;

5.3.9. analizuoja prieglobstį gavusių užsieniečių socialinės integracijos priemonių įgyvendinimo efektyvumą centre ir savivaldybių teritorijoje;

5.3.10. periodiškai teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ar jos įgaliotai įstaigai ataskaitas apie prieglobstį gavusių užsieniečių socialinės integracijos eigą ir paramai integracijai skirtų lėšų panaudojimą;

5.3.11. keičiasi su užsienio šalimis patirtimi, įgyvendinant paramos užsieniečių, gavusių prieglobstį, socialinei integracijai teikimą integracijos centruose.

5.3.12. informuoja visuomenę apie užsieniečius, gavusius prieglobstį, siekdamas užkirsti kelią jų izoliacijai, visuomenės ksenofobijai ir skatinti toleranciją.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

5.3.13. bendradarbiauja su Migracijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Užsieniečių registracijos centru, teritorinėmis policijos įstaigomis, kitomis valstybės ir savivaldybių institucijomis, nevalstybinėmis organizacijomis, Tarptautine migracijos organizacija savo kompetencijai priklausančiais klausimais.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

II. UŽSIENIEČIŲ, GAVUSIŲ PRIEGLOBSTĮ, INTEGRACIJOS FINANSAVIMAS

6. Valstybės parama užsieniečių, gavusių prieglobstį, integracijai teikiama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

7. Užsieniečių, gavusių prieglobstį, integracijai gali būti naudojamos tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų įsteigtų humanitarinės pagalbos fondų, nevyriausybinių organizacijų lėšos.

8. Parama užsieniečiams, kuriems suteiktas pabėgėlio statusas, ir užsieniečiams, kuriems suteikta papildoma apsauga, pradedama teikti centre nuo sutarties pasirašymo dienos, o vėliau tęsiama savivaldybių teritorijoje, arba, socialinės apsaugos ir darbo ministro sudarytos komisijos (toliau vadinama – komisija) sprendimu, pradedama teikti savivaldybės teritorijoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

III. UŽSIENIEČIŲ, GAVUSIŲ PRIEGLOBSTĮ, PARAMOS INTEGRACIJAI TEIKIMO PAGRINDAI IR ORGANIZAVIMAS

9. Užsienietis, gavęs prieglobstį, paramą integracijai gali gauti tik vieną kartą.

10. Užsieniečiai, gavę prieglobstį, norėdami gauti Lietuvos valstybės paramą integracijai (toliau vadinama – parama integracijai), pateikia pajamų ir turto deklaraciją pagal centro direktoriaus įsakymu patvirtintą formą.

11. Parama centre teikiama iki 8 mėnesių. Jeigu per nustatytą laikotarpį užsieniečiui, gavusiam prieglobstį, dėl objektyvių priežasčių nepavyko pasirengti integracijai savivaldybės teritorijoje, šis laikotarpis gali būti tęsiamas iki 12 mėnesių.

Jeigu užsieniečiai, gavę prieglobstį, priklauso pažeidžiamoms grupėms, šis laikotarpis gali būti pratęstas iki 18 mėnesių. Nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, atsižvelgus į vaiko interesus, paramos teikimo centre laikotarpis gali būti pratęstas, kol jiems sukaks 18 metų. Iškilus nenumatytoms aplinkybėms parama centre gali būti tęsiama toliau centro direktoriaus sprendimu, pritarus komisijai.

Sprendimus dėl integracijos trukmės priima centro direktorius. Parama užsieniečių, kuriems suteikta laikina apsauga, integracijai vykdoma tik centre.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

12. Parama integracijai užsieniečiams, gavusiems prieglobstį, centre teikiama nuo leidimo nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje išdavimo dienos.

13. Užsieniečiams, gavusiems prieglobstį, šis Tvarkos aprašo 11 punkte nurodytu laikotarpiu teikiama:

13.1. būtiniausios socialinės, sveikatos priežiūros bei teisinės pagalbos paslaugos;

13.2. organizuojami intensyvūs lietuvių kalbos kursai (atitinkantys Europos Tarybos kalbos mokėjimo aprašų A1 lygį) ir Lietuvos visuomenės pažinimo kursai;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

13.3. kartu su teritorine darbo birža organizuojamas tinkamo darbo ir asmeninių savybių įvertinimas, profesijos mokymo ir perkvalifikavimo, darbo paieškos kursai. Užsieniečių profesiniai įgūdžiai, esant būtinybei, vertinami švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

14. Parama užsieniečių, gavusių prieglobstį, integracijai centre ar savivaldybės teritorijoje gali būti mažinama, sustabdoma arba nutraukiama komisijos teikimu, centro direktoriaus sprendimu, jeigu užsieniečiai, gavę prieglobstį:

14.1. be pateisinamos priežasties praleidžia 40 ir daugiau procentų valstybinės kalbos, Lietuvos visuomenės pažinimo kursų užsiėmimų;

14.2. be pateisinamos priežasties neatvyksta registruotis į teritorinę darbo biržą arba atsisako profesinio mokymo arba jam siūlomo darbo;

14.3. be pateisinamos priežasties pakviestas daugiau kaip du kartus neatvyksta pas kuratorių, nedalyvauja numatytose integracijos priemonėse;

14.4. neteisingai informuoja (arba neinformuoja) integraciją įgyvendinančią instituciją apie savo gyvenimo sąlygų pokyčius, svarbius valstybės paramos teikimo požiūriu;

14.5. per paskutinius vienerius metus yra tris kartus įvykdęs administracinės teisės pažeidimus ir turi galiojančių administracinių nuobaudų, nubaustas įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu, kol teistumas nėra išnykęs;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

14.6. nevykdo sutartyje su integraciją įgyvendinančia institucija numatytų įsipareigojimų;

14.7. ilgiau kaip vieną mėnesį yra išvykęs iš Lietuvos Respublikos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

15. Užsieniečiai, gavę prieglobstį, kuriam yra priimtas sprendimas nutraukti valstybės paramą

integracijai centre ar savivaldybių teritorijoje, per 2 savaites nuo priimto sprendimo dienos privalo išvykti iš centro. Tuo atveju, jei užsienietis, gavęs prieglobstį, atsisako išvykti iš centro, jo iškeldinimas sprendžiamas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

16. Šio Tvarkos aprašo 15 punkte nurodytas paramos nutraukimas ir iškeldinimas iš centro dėl praleistų užsiėmimų gali būti atidedamas šiems užsieniečiams, gavusiems prieglobstį: nelydimiems nepilnamečiams; asmenims, turintiems sveikatos sutrikimų; nėščioms moterims; taip pat asmenims, patyrusiems savo šalyje kankinimus arba kitokias psichologinio, fizinio arba seksualinio smurto formas.

17. Atsižvelgdamas į užsieniečių, gavusių prieglobstį, psichologinę būseną, priklausymą pažeidžiamų asmenų grupei, kitas socialinės rizikos aplinkybes bei pasirengimą darbui, centras priima sprendimus dėl tolesnės integracijos vykdymo. Tęsiant integraciją savivaldybių teritorijoje, prieglobstį gavę užsieniečiai pateikia centrui prašymą, leidimą gyventi bei turto deklaraciją ne vėliau kaip prieš 15 kalendorinių dienų iki paramos teikimo centre laikotarpio pabaigos.

18. Pasibaigus integracijai centre, parama integracijai teikiama savivaldybės teritorijoje, kuri trunka iki 12 mėnesių nuo užsieniečių, gavusių prieglobstį, išvykimo iš centro dienos, bet ne ilgiau negu trunka išduoto leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje galiojimo terminas arba iki asmens išvykimo iš Lietuvos Respublikos.

19. Integraciją įgyvendinanti institucija:

19.1. sudaro su užsieniečiu, gavusiu prieglobstį, ar jo šeima sutartį pagal centro direktoriaus įsakymu patvirtintą formą, kurioje aptariamos sutarties šalių teisės ir pareigos, atsakomybė ir galiojimo terminas;

19.2. teikia ataskaitas centrui, registruoja duomenis apie integracijos vykdymą ir lėšų panaudojimą Pabėgėlių administravimo informacinės sistemos duomenų bazėje;

19.3. įvertinusi integracijos eigą, teikia pasiūlymus bei išvadas centrui dėl paramos integracijai pratęsimo, mažinimo, sustabdymo, atnaujinimo arba nutraukimo.

20. Parama integracijai, įvertinus integraciją įgyvendinančių institucijų pateiktus pasiūlymus bei centro išvadas ir, esant būtinumui, atsižvelgus į užsieniečio, gavusio prieglobstį, pateiktus paaiškinimus, komisijai pateikus, centro direktoriaus sprendimu gali būti mažinama, sustabdoma, nutraukiama, atnaujinama ar tęsiama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

21. Integraciją įgyvendinančioms institucijoms lėšos prieglobstį gavusio užsieniečio ar jo šeimos integracijai vykdyti pagal lėšų poreikį skiriamos atskiroms priemonėms įgyvendinti:

21.1. vienkartinei įsikūrimo pašalpai;

21.2. mėnesinei piniginei pašalpai būtiniausioms reikmėms – maistui, drabužiams, higienos reikmėms, būsto nuomai, komunalinėms paslaugoms apmokėti, visuomeniniam transportui ir kt. (toliau vadinama – mėnesinė pašalpa);

21.3. lietuvių kalbos mokymui;

21.4. pašalpai mokyklinio amžiaus vaikams būtiniausiems mokykliniams reikmenims įsigyti;

21.5. ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymui ikimokyklinio ugdymo įstaigose apmokėti;

21.6. išmokoms vaikams iki 7 metų, jeigu jie nelanko ikimokyklinio ugdymo įstaigų;

21.7. sveikatos draudimui;

21.8. paramai integracijai administruoti;

21.9. kitoms integracijos priemonėms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

22. Jeigu, įgyvendinant šio Tvarkos aprašo 21 punkte numatytas priemones, visiškai nepanaudojamos kuriai nors priemonei skirtos lėšos, integraciją įgyvendinanti institucija, komisijai pateikus, centro direktoriaus sprendimu jas gali panaudoti kitoms prieglobstį gavusio užsieniečio ar jo šeimos integracijos priemonėms. Centras, nevyršydamas integracijai skirtos bendros metinės lėšų sumos, komisijai pateikus, gali skirti papildomai lėšų naujoms priemonėms įgyvendinti, jeigu tai būtina integracijai užtikrinti ir jeigu prieglobstį gavęs užsienietis aktyviai dalyvauja numatytose

integracijos priemonėse.

23. Integraciją savivaldybės teritorijoje įgyvendinančiai institucijai paramai administruoti gali būti skiriama ne daugiau kaip 15 procentų integracijai skirtų lėšų.

24. Šiame Tvarkos apraše nustatytoms funkcijoms vykdyti paramos teikimą užtikrinančioms institucijoms skiriamos paramai integracijai numatytos valstybės biudžeto lėšos.

25. Jeigu per šio Tvarkos aprašo 18 punkte nustatytą laikotarpį pažeidžiamoms grupėms nepavyksta įgyvendinti integracijos, komisija gali šį laikotarpį dar pratęsti, bet ne ilgiau negu trunka išduoto leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje galiojimo terminas. Bendras integracijos laikotarpis centre ir savivaldybės teritorijoje negali būti ilgesnis kaip 60 mėnesių. Sprendimą dėl integracijos paramos trukmės pratęsimo komisija priima per 30 dienų nuo prieglobstį gavusio užsieniečio prašymo pateikimo datos, remdamasi jo prašymu, integraciją įgyvendinančios institucijos ir centro atitinkamais pasiūlymais bei išvadomis. Prašymas turi būti pateiktas ne vėliau, kaip likus 30 dienų iki skirtos paramos integracijai teikimo pabaigos.

26. Pratęsiant paramą gali būti skiriama papildomų lėšų atskiroms priemonėms įgyvendinti:

26.1. iki 80 procentų šio Tvarkos aprašo numatytų dydžių, jeigu paramos gavimo laikas savivaldybėje yra nuo 12 iki 24 mėnesių;

26.2. iki 70 procentų šio Tvarkos aprašo numatytų dydžių, jeigu paramos gavimo laikas savivaldybėje yra nuo 24 iki 36 mėnesių;

26.3. iki 60 procentų šio Tvarkos aprašo numatytų dydžių, jeigu paramos gavimo laikas savivaldybėje yra nuo 36 iki 48 mėnesių;

26.4. iki 50 procentų dydžio šio Tvarkos aprašo numatytų dydžių, jeigu paramos gavimo laikas savivaldybėje yra nuo 48 iki 60 mėnesių.

27. Pratęsiant paramą, dydžių mažinimas netaikomas lėšoms, skiriamoms pagal šio Tvarkos aprašo 34, 35, 49, 51.3–51.5 punktus.

IV. UŽSIENIEČIŲ, GAVUSIŲ PRIEGLOBSTĮ, ŠVIETIMAS

28. Centre organizuojami intensyvūs lietuvių kalbos kursai (atitinkantys Europos Tarybos kalbos mokėjimo aprašų A1 lygį) ir Lietuvos visuomenės pažinimo kursai pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintas programas.

29. Integraciją įgyvendinanti institucija savivaldybės teritorijoje organizuoja valstybinės kalbos mokymo programą, patvirtintą švietimo ir mokslo ministro, atitinkančią Europos Tarybos kalbos mokėjimo aprašų A2 lygį ir I valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos reikalavimus.

30. Užsieniečiams, gavusiems prieglobstį, integraciją įgyvendinanti institucija organizuoja 190 valandų valstybinės kalbos mokymo kursus. Kursams pasibaigus, integracijos programos įgyvendinimo metu užsieniečiai, gavę prieglobstį, laiko I valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos egzaminą.

31. Užsieniečiui, gavusiam prieglobstį, neišlaikius I valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos egzamino dėl pateisinamų priežasčių (psichikos sveikatos sutrikimas, negebėjimas per skirtą laiką išmokyti, kas užduota, ir panašiai), papildomai gali būti skiriamas iki 100 valandų kursas, kurį išklaudius integracijos programos įgyvendinimo metu egzaminas laikomas pakartotiniu.

32. Pilnamečiai užsieniečiai turi teisę mokytis bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

33. Nepilnamečiams užsieniečiams valstybinės kalbos mokymas gali būti organizuojamas ikimokyklinio ugdymo grupėse, taip pat skiriamos papildomos lietuvių kalbos pamokos bendrojo lavinimo mokyklose. Papildomas lietuvių kalbos mokymas gali būti apmokamas iš integracijai skirtų lėšų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

34. Prieš mokslo metų pradžią iš integracijai skirtų lėšų užsieniečių, gavusių prieglobstį, mokyklinio amžiaus vaikams mokymo priemonėms įsigyti skiriama iki 1 bazinės socialinės išmokos dydžio pašalpa, kurią integraciją įgyvendinanti institucija perveda į prieglobstį gavusio užsieniečio asmeninę sąskaitą. Integraciją įgyvendinanti institucija gali padėti užsieniečiui įsigyti

mokymo priemonės. Ši pašalpa neskiriama, jei užsieniečių, gavusių prieglobstį, vaikai turi teisę gauti Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatyme (Žin., 2006, Nr. [73-2755](#); 2008, Nr. [63-2382](#)) nustatytą socialinę paramą mokiniams.

35. Užsieniečių, gavusių prieglobstį, ikimokyklinio amžiaus vaikai integracijos laikotarpiu gali būti ugdomi lopšeliuose, lopšeliuose-darželiuose, darželiuose ir mokyklose-darželiuose. Vaikų ugdymas valstybinėse ir savivaldybių ikimokyklinio ugdymo įstaigose apmokamas iš integracijai skirtų lėšų.

V. UŽSIENIEČIŲ, GAVUSIŲ PRIEGLOBSTĮ, LAIKINAS APGYVENDINIMAS

36. Užsieniečiai, gavę prieglobstį, savivaldybių teritorijoje apgyvendinami per 60 dienų nuo sutarties dėl paramos integracijai teikimo su integraciją įgyvendinančia institucija pasirašymo dienos.

Užsieniečiai, gavę prieglobstį, turi patys susirasti gyvenamąjį plotą su integraciją įgyvendinančios institucijos parama.

37. Užsieniečių, gavusių prieglobstį, ir jų багаžo pervežimą iki gyvenamosios vietos savivaldybių teritorijoje organizuoja centras.

38. *Neteko galios nuo 2014-12-06*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

39. *Neteko galios nuo 2014-12-06*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-208](#), 2014-04-14, paskelbta TAR 2014-04-14, i. k. 2014-04433

40. Pensinio amžiaus, nelydimus neįgalius nepilnamečius ir neįgalius užsieniečius, gavusius prieglobstį, kurie negali gyventi savarankiškai ir kuriems būtina priežiūra, slauga bei sveikatos priežiūros paslaugos, savivaldybės apgyvendina globos (rūpybos) įstaigose, iš anksto suderinusios tai su jais pačiais ir teisėtais jų atstovais (jiems esant). Užsieniečių, gavusių prieglobstį, apgyvendintų globos (rūpybos) institucijose, išlaikymo ir integracijos išlaidos apmokamos iš integracijai skirtų lėšų. Išlaikymo išlaidos nustatomos pagal šiose institucijose galiojančius normatyvus, integracijos atskirų priemonių įgyvendinimo išlaidos – pagal šį Tvarkos aprašą. Pasibaigus integracijos laikotarpiui, užsieniečiai, gavę prieglobstį, globos (rūpybos) institucijose išlaikomi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

41. Nelydimus nepilnamečius apgyvendinus globėjų (rūpintojų) gyvenamojoje vietoje, jų išlaikymo ir integracijos išlaidos apmokamos iš integracijai skirtų lėšų. Vaiko globos (rūpybos) išmoka skiriama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka, o integracijos atskirų priemonių įgyvendinimo išlaidos nustatomos pagal šį Tvarkos aprašą. Pasibaigus integracijos laikotarpiui, globėjus (rūpintojus) turintys vaikai išlaikomi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

VI. UŽSIENIEČIŲ, GAVUSIŲ PRIEGLOBSTĮ, UŽIMTUMAS

42. Siekiant įtraukti užsieniečius, gavusius prieglobstį, į darbo rinką ir užtikrinti Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatyme (Žin., 2006, Nr. [73-2762](#)) numatytas valstybines užimtumo ir socialines garantijas, integraciją įgyvendinančios institucijos vykdo šias priemones: užsieniečiai supažindinami su Lietuvos darbo rinką, išsiaiškinamos jų galimybės, tobulinama kvalifikacija, pakeičiant arba įgyjant naują profesiją, informuojama ir prireikus padedama organizuoti savarankišką verslą, padedama įsidarbinti pagal darbo sutartis.

43. Užsienietis, gavęs prieglobstį, kuriam reikia valstybės pagalbos įsidarbinant, įsiregistruoja teritorinėje darbo biržoje.

44. Užsieniečio, gavusio prieglobstį, integraciją įgyvendinanti institucija prireikus, suderinusi

su centru, sudaro su teritorine darbo birža sutartį dėl užimtumo priemonių įgyvendinimo pagal individualų užsieniečio integracijos į darbo rinką planą. Profesinis mokymas gali būti vykdomas pagal specialiai pritaikytas individualias programas.

45. Gavus informaciją iš teritorinės darbo biržos, kad užsienietis, gavęs prieglobstį, be pateisinamos priežasties atsisakė dirbti viešuosius darbus ar siūlomo profesinio mokymo, taip pat pašalinus jį iš šių darbų ar mokymo, pakartotinai lėšos jo užimtumui organizuoti neskiriamos.

46. Užsieniečiams, gavusiems prieglobstį, įdarbinti gali būti steigiamos naujos darbo vietos. Lėšos naujoms darbo vietoms steigti skiriamos iš paramos integracijai numatytų lėšų, sudarant su darbdaviu sutartį. Sprendimą dėl darbo vietos steigimo, komisijai pateikus, priima centro direktorius.

47. Organizuojančiam savo verslą asmeniui iš integracijai skirtų lėšų gali būti suteikta vienkartinė piniginė parama verslo liudijimui, licencijai, darbo priemonėms įsigyti arba nuomoti.

48. Baigęs lietuvių kalbos kursus, profesinį mokymą ir laikinai dirbęs viešuosius darbus, užsienietis, gavęs prieglobstį, privalo pats aktyviai ieškoti galimybių įsidarbinti.

VII. UŽSIENIEČIŲ, GAVUSIŲ PRIEGLOBSTĮ, SVEIKATOS APSAUGA

49. Užsieniečiams, gavusiems prieglobstį, integracijos laikotarpiu sveikatos priežiūra organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo (Žin., 1994, Nr. [63-1231](#); 1998, Nr. [112-3099](#)), Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymu (Žin., 2002, Nr. [123-5512](#)) ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, siekiant užtikrinti asmens bei visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

50. *Neteko galios nuo 2014-12-06*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

VIII. UŽSIENIEČIŲ, GAVUSIŲ PRIEGLOBSTĮ, SOCIALINĖ APSAUGA

51. Užsieniečiai, gavę prieglobstį, integracijos laikotarpiu iš integracijai skirtų lėšų turi teisę:

51.1. gauti vienkartinę įsikūrimo išmoką, kurios dydis nustatomas pagal Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo (Žin., 1994, Nr. [89-1706](#); 2004, Nr. 88-3208) 9 straipsnio 1 dalyje nustatytą vienkartinės išmokos įsikurti dydį:

51.1.1. nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams sulaukus pilnametystės – 80 procentų įstatyme nustatyto vienkartinės išmokos dydžio;

51.1.2. suaugusiems asmenims – 16 procentų vienkartinės išmokos dydžio;

51.1.3. nepilnamečiams užsieniečiams – 12 procentų vienkartinės išmokos dydžio.

Šeimai vienkartinę įsikūrimo išmoką neturi viršyti 40 procentų vienkartinės išmokos dydžio.

Vienkartinę įsikūrimo pašalpą skiriama kartu su kitomis užsieniečio, gavusio prieglobstį, integracijai skirtomis lėšomis. Integraciją įgyvendinanti institucija perveda pašalpą į užsieniečio, gavusio prieglobstį, sąskaitą.

Vienkartinę įsikūrimo pašalpą skirta būtiniausiems baldams ir namų apyvokos reikmenims įsigyti, o prireikus – kelionės ir bagažo pervežimo iki gyvenamosios vietos išlaidoms padengti.

Integraciją įgyvendinanti institucija padeda užsieniečiui, gavusiam prieglobstį, persikelti. Ši institucija pervežimo paslaugas suteikusiai įmonei apmoka tiesiogiai, neviršydamą vienkartinę įsikūrimo pašalpą skirtos lėšų sumos;

51.2. gauti mėnesinę pašalpą pagal šiuos normatyvus:

51.2.1. 2,6 valstybės remiamų pajamų sumos – vienam asmeniui;

51.2.2. 3,2 valstybės remiamų pajamų sumos – 2 asmenų šeimai;

51.2.3. 4,8 valstybės remiamų pajamų sumos – 3 asmenų šeimai.

Jeigu šeimoje yra daugiau kaip trys asmenys, kiekvienam kitam asmeniui kas mėnesį papildomai skiriama 60 procentų valstybės remiamų pajamų dydžio pašalpa.

Šios pašalpos neskiriamos pensinio amžiaus, nelydimiems nepilnamečiams ir neįgaliems, prieglobstį gavusiems užsieniečiams, kuriems teikiamos stacionarios socialinės paslaugos globos

(rūpybos) institucijose, ir nelydimiems nepilnamečiams, apgyvendintiems paskirto globėjo (rūpintojo) gyvenamojoje vietoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

51.3. gimus kūdikiui, gauti Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatyme nustatyto dydžio vienkartinę išmoką;

51.4. mirus užsieniečiui, turėjusiam prieglobstį, jo šeimos nariai arba jį laidojusieji asmenys gauti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl paramos mirties atveju“ (Žin., 1993, Nr. [73-1371](#)) 2 straipsnyje nustatyto dydžio laidojimo pašalpą;

51.5. gauti išmoką vaikui Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo 6 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka. Ši išmoka skiriama tik tiems užsieniečių, gavusių prieglobstį, vaikams, kurie nelanko ikimokyklinio ugdymo įstaigų.

52. Užsieniečiams, gavusiems prieglobstį, kuriems išduotas leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, parama, numatyta šios Tvarkos aprašo 51.3–51.5 punktuose, iš integracijai skirtų lėšų nėra teikiama. Minėtiems asmenims ši parama teikiama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

IX. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS APIE UŽSIENIEČIŲ INTEGRACIJĄ

53. Siekdamas formuoti palankią viešąją nuomonę apie užsieniečius, gavusius prieglobstį, lietuvių ir užsienio kalbomis teikti informaciją apie valstybės paramos integracijai Lietuvoje teikimo sąlygas ir statistinę informaciją apie paramos teikimą užsieniečiams, gavusiems prieglobstį, centras ir integraciją įgyvendinančios institucijos:

53.1. bendradarbiauja su žiniasklaidos priemonėmis, teikia joms informaciją, rengia medžiagą specializuotoms radijo, televizijos laidoms bei straipsniams;

53.2. organizuoja viešuosius seminarus, konferencijas bei kitas priemones;

53.3. leidžia informacinius bei specializuotus periodinius leidinius;

53.4. organizuoja šventes, vakarones, dalyvaujant užsieniečiams, gavusiems prieglobstį, bei vietos bendruomenei;

53.5. periodiškai atnaujina interneto svetaines.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

54. Ginčai, kilę dėl paramos integracijai teikimo, sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-255](#), 2004-11-12, Žin., 2004, Nr. 168-6201 (2004-11-20), i. k. 1042230ISAK00A1-255

Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymo Nr. A1-238 "Dėl Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-121](#), 2005-05-05, Žin., 2005, Nr. 60-2129 (2005-05-12), i. k. 1052230ISAK00A1-121

Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymo Nr. A1-238 "Dėl Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos respublikoje, integracijai tvarkos aprašo patvirtinimo" papildymo

3.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-13](#), 2006-01-11, Žin., 2006, Nr. 5-167 (2006-01-14), i. k. 1062230ISAK000A1-13

Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymo Nr. A1-238 "Dėl Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-107](#), 2006-04-14, Žin., 2006, Nr. 44-1618 (2006-04-22), i. k. 1062230ISAK00A1-107

Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. sausio 11 d. įsakymo Nr. A1-13 "Dėl Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-188](#), 2006-07-10, Žin., 2006, Nr. 79-3125 (2006-07-20), i. k. 1062230ISAK00A1-188

Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. sausio 11 d. įsakymo Nr. A1-13 "Dėl Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-8](#), 2007-01-16, Žin., 2007, Nr. 8-331 (2007-01-19), i. k. 1072230ISAK0000A1-8

Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. sausio 11 d. įsakymo Nr. A1-13 "Dėl Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-438](#), 2009-07-03, Žin., 2009, Nr. 83-3449 (2009-07-14), i. k. 1092230ISAK00A1-438

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymo Nr. A1-238 "Dėl Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-208](#), 2014-04-14, paskelbta TAR 2014-04-14, i. k. 2014-04433

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymo Nr. A1-238 „Dėl Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-609](#), 2014-12-05, paskelbta TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19045

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymo Nr. A1-238 „Dėl Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-74](#), 2015-02-13, paskelbta TAR 2015-02-17, i. k. 2015-02410

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymo Nr. A1-238 „Dėl Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo